

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Environmentální výchova a dopravní chování žáků vybraných základních škol v Česku

Autor práce: Bc. Michal Šafránek

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

V úvodu je popsán obecný cíl práce „zjistit, zda má environmentální výchova na ZŠ příznivý vliv na dopravní chování žáků, zda využívají díky změně postojů dopravní prostředky šetrnější k životnímu prostředí, než využívali dříve“. Dílčími cíli jsou „diskuse vlivu dopravy na životní prostředí jakožto i významu životního prostředí samotného a zjištění stavu, pozice a ukotvení environmentální výchovy se zaměřením na dopravně-environmentální problematiku v českém vzdělávacím systému“. Dalším dílčím cílů se věnuje empirická část práce. Výzkumné otázky a hypotézy podrobněji rozpracovány nejsou.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Teoretické zarámování práce je pojato velmi široce (životní prostředí a jeho význam pro člověka, vliv člověka na životní prostředí, ochrana životního prostředí, doprava v kontextu životního prostředí atd.), což má za následek obecný a v mnohých ohledech povrchní záběr. Užší zacílení do větší hloubky by práci bezesporu prospělo. Teoretická část má převážně popisný charakter. Na diskuzi literatury by měl být kladen větší důraz.

V kapitole „Dopravní dostupnost jako téma environmentální výchovy“ se čtenář dozví, v jakých kurikulárních dokumentech je environmentální výchova zmíněna, již se však nedozví, jak by mělo být téma uchopeno a zpracováno. Podobně je tomu tak i v podkapitole „Významné instituce“, místo diskuze role neziskových organizací se jedná spíše o jejich výčet.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Autor využívá kvantitativní a kvalitativní metody výzkumu. Oceňuji kombinaci dotazníkového šetření a řízených rozhovorů. Přínosem je i průzkum kontextuálních faktorů (např. pozice školy a její vliv na dopravní dostupnost; psychologické faktory, sociální normy atd.). Metodika je v práci důkladně popsána. Nechybí ani pilotní testování dotazníků.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Rozsáhlou analytickou část a interpretaci dat považuji za hlavní přínos práce. Autor prokazuje dobrý přehled v řešené problematice. Vlastní výsledky práce jsou prezentovány a komentovány dostačujícím způsobem. Dalším obohacením této části by jistě bylo i zkoumání podmíněnosti a závislosti jednotlivých proměnných (druh dopravy vs. vzdálenost bydliště, povědomí o

environmentální problematice vs. využívaný druh dopravy apod.)

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Autor zdařile shrnuje výsledky práce a zkoumanou problematiku. I v závěru se však částečně projevuje nedostatek kritické diskuze s literaturou. Autor reflektuje omezení výzkumu a jeho možné další směřování v podobě zkoumání příkladu dobré praxe. Je škoda, že se příklad dobré praxe nestal součástí práce.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Práce je logicky strukturovaná. Autor správně cituje a rozsah citovaných děl je odpovídající. Formálně by práce mohla být zpracována pečlivěji, zejména grafická úprava tabulek snižuje celkový dojem práce. Lze narazit na opakující se odstavce a občasné gramatické chyby.

Práce má 116 stran a 6 stran příloh.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Ocenit lze zejména využití kvalitativních i kvantitativních metod výzkumu a rozsáhlou analytickou část. Práci by naopak prospěla větší provázanost teoretické a praktické části. Teoretické zarámování by obohatilo i představení a diskuze vhodných výchovně vzdělávacích metod zacílených na zlepšení dopadu dopravy na životní prostředí.

Lze ocenit autorův tvůrčí přístup ke zpracování tématu. Přes uvedené připomínky lze práci bezesporu doporučit k obhajobě.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Jaké faktory mohou mít vliv na dopravní chování žáků?

Jaká konkrétní doporučení byste dal koordinátorům/ učitelům pro výuku environmentální výchovy, aby vedla ke zlepšení dopravního chování žáků?

Datum:

15. 5. 2017

Autor posudku:

RNDr. Jana Kolomazníková, Ph.D.

Podpis: